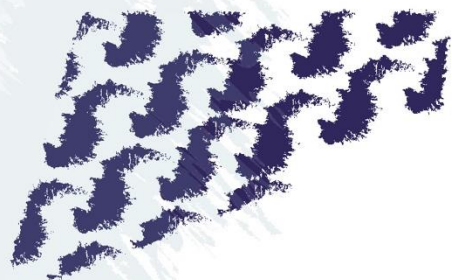

CULTURE is YOU

PROJECT NUMBER 2021-2-AT01-KA220-ADU-00009580

Content Unit 1: Kultura i Ty

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or OeAD-GmbH. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

1 Kultura i Ty

1.1 Wprowadzenie

Wyobraź sobie, że ty i grupa ludzi wylądowaliście na bezludnej wyspie, na której nikt wcześniej nie był. Pierwszą rzeczą, którą prawdopodobnie zrobisz, będzie zbadanie wyspy, a następnie rozmowa o tym, co musicie zrobić, aby przetrwać - na przykład zbierać owoce, łowić ryby, znajdować źródła wody pitnej oraz budować narzędzia i chaty. Ale jak łowić ryby? Kto przyniesie wodę? Jak spędzicie swój wolny czas? Co zrobisz, jeśli dojdzie do bójk? Z czasem ustalicie zasady, które pomogą wam żyć razem w pokoju. Rozwiniecie **kulturę wspólnego życia**.

Kultura jest ważna w wielu aspektach życia, zarówno dla jednostki, jak i dla społeczności, ponieważ kultura ma silny wpływ na samorozwój, kształtowanie tożsamości i samookreślanie. Rozwój moralności i wartości kształtuje osobowość każdego człowieka. Wpływy kulturowe mogą działać w dowolnym momencie, świadomie lub nieświadomie. Konsumując kulturę, zaczynasz identyfikować się z rzeczami i grupami. Wyrażasz siebie poprzez kulturę. W tym module poznasz powszechne rozumienie kultury. Zasadniczo kultura obejmuje wszystko, co zostało stworzone lub ukształtowane przez ludzi, oraz sposób, w jaki ludzie żyją razem. Dobra kultury to nie tylko „rzeczy”, ale mogą mieć także charakter niematerialny, np. festiwale, zwyczaje i techniki rzemieślnicze.

W tym module dowiesz się o:

- terminie kultura
- ekspresjach kulturalnych wyrażanych w wartościach, tradycjach i naszych relacjach
- terminie dobro kulturowe
- materialnych i niematerialnych dobrach kulturowych oraz ich różnicach
- organizacji UNESCO i jej działalności
- różnych ekspresjach kulturalnych i niektórych przykładach znaczenia kultury dla wspólnego życia
- działaniach w lokalnym otoczeniu, które są ukształtowane kulturowo
- znaczeniu kultury dla społeczeństwa
- znaczeniu uczestnictwa w kulturze

1.2 Kultura – czym właściwie jest?

Kultura – co to jest? Kiedy słyszysz słowo kultura, co jako pierwsze przychodzi ci na myśl? Zastanów się, jak wyjaśniłbyś/wyjaśniłabyś znajomemu termin „kultura”. Kiedy ludzie słyszą słowo kultura, mogą pomyśleć o sztuce, malarstwie, muzyce lub czymś podobnym. Są to oczywiście aspekty kultury, ale stanowią one jedynie niewielką część złożonej rzeczywistości kulturowej.

Przyjrzyjmy się bliżej pojęciu kultury w tym rozdziale. Kulturę można opisać jako **sposób życia wyrażany przez grupę ludzi**. Obejmuje wszystko, co zostało w jakiś sposób ukształtowane, przetworzone, zmienione i stworzone przez ludzi. Osoby należące do określonej grupy zazwyczaj mają wspólny zestaw wartości i przekonań, a także elementy kulturowe, takie jak języki, rytuały, jedzenie i architektura.

Pamiętaj

Słowo „kultura” pochodzi od łacińskiego słowa „colere”, które oznacza kultywować, pielęgnować, wychowywać i pierwotnie odnosiło się do uprawy i uprawiania gleby (łac. agriculture - rolnictwo) w celu dostosowania jej do potrzeb człowieka.

Istnieje wiele definicji terminu kultura. Kultura:

- ...to ukryta wiedza o świecie
- ... to zwyczaje wspólnoty
- ... to forma tożsamości zbiorowej
- ...jest materialnie i niematerialnie kreowana przez człowieka
- Często używanym terminem jest kultura „wąska”, odnosząca się do kultury w wąskim znaczeniu, tzw. „wysoka” kultura”, w tym literatura, sztuka czy nauka.
- „Rozszerzona” koncepcja kultury obejmuje także całość życia ludzkiego, czy to język, religię, etykę, technologię czy systemy edukacyjne.

Jak właśnie zauważyłeś_aś, słowo kultura jest używane w różny sposób, a różne dyscypliny odmiennie definiują kulturę. Ale nie ma dobrej i złej definicji. Perspektywa jest ważna!

W tym module będziemy posługiwać się definicją UNESCO, która wyjaśnia kulturę w następujących słowach:

Definicja

UNESCO definiuje kulturę jako zespół charakterystycznych duchowych, materialnych, intelektualnych i emocjonalnych cech społeczeństwa lub grupy społecznej, który obejmuje nie tylko sztukę i literaturę, ale także styl życia, sposoby wspólnego życia, systemy wartości, tradycje i przekonania. (UNESCO, 2011).

Jeśli przyjrzeć się bliżej kulturze, można ją porównać do góry lodowej. Można zobaczyć tylko niewielką jej część. To, co widzimy nad powierzchnią wody, jest różnorodne: zachowania, tradycje, język, wzorce do naśladowania i wiele więcej. To, czego nie rozpoznajemy, ale jest ważne dla zrozumienia kultury, to wartości, światopogląd i podstawowe postawy ludzi. Wszystko to razem tworzy to, co nazywamy kulturą.

Example

Teraz wyobraź sobie, że spotykają się ze sobą dwie góry lodowe dwóch krajów. W pewnym sensie każdy człowiek niesie ze sobą swoją górę lodową. Co się dzieje teraz, gdy spotykają się ludzie z różnych kultur? Kiedy spotykają się dwie osoby z różnych kultur, mają tendencję do oceniania zachowań swoich odpowiedników na podstawie ich własnych wartości i postaw.

Czy zastanawiałeś_aś się kiedyś, co oznacza kultura i jak się wyraża? Pomyśl o swoim codziennym życiu. W jakich sytuacjach potrafisz rozpoznać otaczającą Cię kulturę?

Każdy w jakiś sposób należy do jakiejś kultury. Kulturę można zobaczyć wszędzie wokół nas, ponieważ kultura to sztuka, wartości, wiedza, zwyczaje i nawyki w naszym życiu. Bardzo często o tym nie myślimy, bo jest to **nawyk ukształtowany przez społeczeństwo, w którym żyjemy.** Uwidacznia się to poprzez ekspresję kulturalną. Ekspresje kulturalne wynikają z kreatywności jednostek, grup i społeczeństw. Wyrażenia te można „widzieć” na różne sposoby. Można je odnaleźć w wartościach, tradycjach, podejściu do pracy, rodzinie, muzyce, symbolach czy literaturze. W tym kontekście ważne jest, aby szanować wszystkie kultury.

Przykład

Przykładem tradycyjnego wyrazu kulturowego w Hiszpanii jest hiszpańska sjestá. Jest to krótka drzemka wykonywana po południu, po obiedzie. Historycznie rzecz biorąc, sjestę wykonywano w najgorętszej porze dnia, aby ludzie pracujący w rolnictwie mogli uniknąć południowego słońca. Sjestá jest również powszechna w zurbanizowanej Hiszpanii. Jest to interesująca część historii Hiszpanii. Znajdziesz tu także mniejsze sklepy i firmy, które są zamykane podczas sjesty.

Niezależnie od tego, czy chodzi o dzieła sztuki, architekturę, rękodzieło czy niematerialne tradycje, rytuały i tradycyjną wiedzę, dobra kulturowe pomagają nam nawiązać kontakt z przeszłością i ważne jest, aby odnieść się do teraźniejszości.

Definicja

Dobra kultury oznaczają dobra, które ze względów religijnych lub świeckich zostały specjalnie określone przez każde państwo jako mające znaczenie dla archeologii, prehistorii, historii, literatury, sztuki lub nauki. (UNESCO)

Dobra kultury stanowią część dziedzictwa kulturowego ludzkości i są powiązane z różnorodną zgromadzoną wiedzą, doświadczeniami, praktykami, sposobami życia oraz tożsamością kulturową i rdzenną. Kiedy dobro kulturowe zostaje zniszczone, zniszczone zostaje także źródło wiedzy i tożsamości. Dobra kultury mogą obejmować krajobrazy kulturowe, dzieła sztuki, budynki historyczne lub zbiory biblioteczne.

Przykład

Poniżej znajdziesz przykłady dziedzictwa kulturowego niektórych krajów:

Austria: Historyczne centrum miasta Graz.

Republika Czeska: Historyczne centrum Pragi

Hiszpania: Alhambra (starożytny pałac, twierdza i cytadela zlokalizowana w Granadzie)

Polska: Historyczne centrum Krakowa

Do tej pory wielokrotnie słyszałeś_aś termin UNESCO. Przyjrzyjmy się tej organizacji i temu, co robi. UNESCO oznacza Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury i została założona 16 listopada 1945 roku. Organizacja ma ponad 50 biur terenowych na całym świecie, a jej siedziba znajduje się w Paryżu.

Ważne

Misją UNESCO jest przyczynianie się do budowania kultury pokoju, eliminacji ubóstwa, zrównoważonego rozwoju i dialogu międzykulturowego poprzez edukację, naukę, kulturę, komunikację i informację.
(UNESCO)

Jednym z celów UNESCO jest **promowanie edukacji na całym świecie**, ale także zapewnienie, że kraje wymieniają się między sobą informacjami, abyśmy mogli dowiedzieć się więcej o innych kulturach i je zrozumieć. Kolejnym zadaniem UNESCO jest **nadanie tytułu światowego dziedzictwa kulturowego**. Celem jest **ochrona wybitnych budynków, naturalnych krajobrazów i zwyczajów**. Celem jest wyjaśnienie, że światowe dziedzictwo należy do całej ludzkości. UNESCO działa także na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.

Wskazówka

Na stronie UNESCO można znaleźć listę wszystkich obiektów światowego dziedzictwa kulturowego.
<https://whc.unesco.org/en/list/>.

Jak widać na przykładzie góry lodowej, dziedzictwo kulturowe może mieć charakter materialny i niematerialny. **Dziedzictwo kulturowe to zbiór dóbr kultury, które są zachowywane z pokolenia na pokolenie**. Dziedzictwo to może mieć charakter materialny, taki jak żywność, sztuka, odzież lub architektura, lub niematerialny, taki jak wartości, przekonania, muzyka lub szacunek. Zatem materialne dziedzictwo kulturowe ma charakter fizyczny, podczas gdy niematerialne dziedzictwo kulturowe jest abstrakcyjne i istnieje w umysłach ludzi w obrębie kultury.

1.3 Jak zauważalna jest kultura?

Flamenco	Pizza I makaron
Sznycel po wiedeńsku	Siesta
Hamburger	Ryba I frytki
Oktoberfest (piwny festiwal)	

Czy czytając powyższe słowa, kojarzysz je z konkretnym krajem? Dlaczego? Wszystkie te słowa są ekspresją kulturową konkretnego kraju. Spójrzmy na kilka przykładów ekspresji kulturowych.

Przykład

Flamenco: Jest to ekspresja kulturowa sztuki ludowej w Hiszpanii, która została wpisana przez UNESCO na listę niematerialnego światowego dziedzictwa kulturowego.

Kolacja w Hiszpanii: Jeśli kiedykolwiek byliście w Hiszpanii, być może zauważyliście, że kolację je się bardzo późno. Przed 21:00 rzadko widujecie mieszkańców w restauracjach. Powszechną praktyką, zwłaszcza w dużych miastach, jest możliwość wypicia drinka po pracy w barze tapas, gdzie można zjeść małą przekąskę do koktajlu, wina czy piwa.

Sznycel wiedeński: Jest to jeden z najslynniejszych specjałów kuchni wiedeńskiej i uważany jest za jedno z ulubionych dań ludności austriackiej.

Muzyka klasyczna: Austria jest bardzo związana z muzyką klasyczną, a jednym z najbardziej znanych kompozytorów klasycznych jest Wolfgang Amadeusz Mozart.

Slovácky Verbuňk: To improwizowany męski taniec ludowy z regionu Slovácko w Czechach, który nie jest ograniczony precyzyjną choreografią, ale którego forma ekspresji jest całkowicie pozostawiona tancerzowi. Taniec ten jest szeroko rozpowszechniony w południowo-wschodniej części Moraw, a dokładniej w regionie etnograficznym Slovácko, i jest na tyle wyjątkowy, że od 2005 roku znajduje się na liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

Polskie Pierogi: W Polsce kuchnia jest bardzo tradycyjna. Kuchnia polska wykorzystuje ogromne ilości przypraw i opiera się głównie na mięsie, pieczywie, grzybach, warzywach, burakach, piklach, kiszonej kapuście i kiełbasach. Bardzo znanym daniem kuchni polskiej są pierogi.

Jak widać, różne ekspresje kulturowe mogą być bardzo różnorodne. Ekspresje kulturowe mogą obejmować **muzykę, taniec, sztukę, zachowanie, ceremonie, rzemiosło** itp. Ekspresje te wynikają z kreatywności jednostek, grup i społeczeństwa. Niektóre z powyższych ekspresji kulturowych mogą nie być Wam znane. Przyjrzyjmy się więc głęboko ekspresjom kulturowym w życiu codziennym, aby lepiej je zrozumieć. Kulturę można dostrzec w życiu codziennym,

Kultura i Ty - Jak zauważalna jest kultura?

takim jak moda, jedzenie, festiwale, muzyka, tradycje czy życie rodzinne. Normy kulturowe wpływają na nasze codzienne życie. Zanim zaczniecie czytać dalej, pomyślcie o praktycznych przykładach z Waszego kraju pochodzenia i o tym, jak kultura wyraża się w życiu codziennym.

Przykład

Ubrania: Ubrania mogą być wyrazem kierunku kulturowego. Różne kultury mają swoje własne tradycyjne stroje, na przykład „Dirndl” w Austrii. Jaki wpływ ma społeczne znaczenie ubioru?

- Ubiorem można zdystansować się od określonych grup innych ludzi.
- Można to powiązać z przekonaniami religijnymi.
- Ubiór jest elementem tradycyjnej kultury.
- W życiu codziennym można zobaczyć inny styl w różnych kulturach.

Jedzenie: Oczywistym przykładem kultury w życiu codziennym jest jedzenie. Istnieje silny związek między kulturą a jedzeniem, na który wpływają tradycje poszczególnych krajów. Położenie geograficzne i sezonowość również odgrywają rolę w wpływie kultury na wybory żywieniowe. Kulturę gastronomiczną można dostrzec w sposobie przygotowywania i spożywania żywności. Jak kultura wpływa na wybory żywieniowe? Kultura jedzenia jest bardzo ważna i jest również chroniona przez UNESCO jako niematerialne dziedzictwo kulturowe. Na przykład tort Sachera w Austrii lub pizza neapolitańska we Włoszech.

Muzyka: Ukochana muzyka wzbogaca tło kulturowe czyjś życia codziennego. Muzyka wpływa na kulturę, tworząc nowe gatunki lub budując mosty między różnymi stylami życia i kulturami.

Wydarzenia: W każdym kraju można znaleźć różnorodne wydarzenia, takie jak festiwale czy pokazy, które są doskonałą okazją do zachowania i kontynuacji tradycji.

Wiedza: Kultura sama w sobie przekazuje dziedzictwo z pokolenia na pokolenie, każde z nich różni się na swój sposób.

Lifestyle: Kultura jest odpowiedzialna za określone zasady przewodnie rządzące społeczeństwem. Na przykład obecnie zdrowie stało się istotną częścią stylu życia, a nowoczesny zdrowy styl życia obejmuje aspekty kulturowe, takie jak sport, prawidłowe odżywianie czy działalność kulturalna.

W życiu codziennym istnieje wiele możliwości obcowania z kulturą. Może po długim dniu chcecie po prostu odpocząć i obejrzeć telewizję. Macie wtedy na przykład następującą możliwość.

Wskazówka

Na YouTube można obejrzeć dokument „Zu Tisch”, który był kręcony w różnych miejscach na całym świecie. Ekipa odwiedza ludzi w różnych regionach i towarzyszy im w codziennym życiu. Oprócz przygotowania szeregu typowych dań regionalnych, pokazana jest także produkcja lub pozyskiwanie składników. Będziecie mieć wgląd w codzienne życie kulturalne tych ludzi, a film ma na celu dać Wam wyobrażenie o tym, jakie znaczenie ma jedzenie dla mieszkańców tych regionów.

Oto link do filmu dokumentalnego: https://www.youtube.com/watch?v=3obale_7gtM

Czy zastanawialiście się kiedyś, dlaczego kultura nigdy nie przestaje istnieć? Pierwsza transmisja ma miejsce, gdy dziecko rodzi się w rodzinie, która żyje już we własnej kulturze. Jednostka nieświadomie wchłania kulturę swojego otoczenia. Nawyki, regularnie powtarzające się czynności dnia, tygodnia i roku również kształtują życie ludzi. Jak wykazano, kultura jest czymś, co rozwija się przez wiele stuleci i dlatego jest przekazywana z człowieka na człowieka. Istnieją jednak różne sposoby przekazywania kultury.

Ważne

Wyróżnia się trzy rodzaje przekazu kulturowego:

Transmisja pionowa: gdy kultura jest przekazywana z pokolenia na pokolenie, na przykład gdy jest przekazywana z dorosłych na dzieci.

Transmisja pozioma: gdy kultura jest przekazywana pomiędzy jednostkami tego samego pokolenia, np. kolegami z klasy.

Transmisja ukośna: gdy kultura jest przekazywana od nierodzicielskich członków starszego pokolenia, takich jak nauczyciele

Dzięki przekazowi kulturowemu zgromadzona wiedza i mądrość mogą zostać przekazane przyszłym pokoleniom. Pozwala nam przekazywać naszą historię, naszą sztukę, naszą literaturę, naszą naukę. Jest to konieczne dla przetrwania i żywotności cywilizacji.

1.4 Jak kultura wpływa na społeczeństwo?

Czy zastanawialiście się kiedyś nad pytaniami takimi jak: „Kim jestem?“, „Kim jesteś?“ lub „Kim jesteśmy? Sposób, w jaki odpowiadamy na te pytania, kształtuje sposób, w jaki myślimy o sobie i otaczających nas ludziach. Na nasze odpowiedzi na te pytania wpływa społeczeństwo, w którym żyjemy. Dlatego ważne jest, aby przyjrzeć się bliżej jak kultura wpływa na społeczeństwo.

Jak myślicie, kiedy zaczynamy uczyć się naszej kultury, sposobów funkcjonowania naszego społeczeństwa? Odpowiedź kryje się tuż po urodzeniu i nazywa się to socjalizacją. To coś więcej niż tylko nauka w szkole. Nasza kultura kształtuje sposób, w jaki pracujemy i bawimy się oraz wpływa na nasze wartości. Jest kształtowany przez kulturę i to, co uważamy za dobre, a co złe. Wybory, których dokonujemy, mogą również wpływać na innych i kształtować nasze społeczeństwo.

Przykład

Wyobraźcie sobie, że spotykacie nieznanego na ulicy. Jak opisalibyście tę osobę? Jakich etykiet byście użyli? Na przykład widzicie mężczyznę idącego ulicą, dobrze ubranego w garnitur i niosącego teczkę, i możecie go opisać jako odnoszącego sukcesy, ciężko pracującego mężczyznę, który również wydaje się dość snobistyczny. Wiemy, że każda osoba jest inna pod wieloma względami, ale kiedy ją spotykamy, przy jej opisie zwykle opieramy się na uogólnieniach. Etykiety, których używamy, są dostarczane przez nasze społeczeństwo poprzez jego kulturę, zwyczaje, instytucje i tak dalej. Etykiety te są zakorzenione w naszych przekonaniach na temat rasy, pochodzenia etnicznego, religii, płci, orientacji seksualnej, klasy ekonomicznej i tak dalej. Często nasze przekonania na temat tych kategorii są tak silne, że nie dostrzegamy wyjątkowej tożsamości innych ludzi.

Z pewnością słyszeliście termin społeczeństwo w kontekście kultury. Czy uważacie, że kultura i społeczeństwo są ze sobą powiązane? Czy mają ze sobą coś wspólnego, czy też wpływają na siebie?

Spółeczeństwo i kultura są ze sobą ściśle powiązane. Kultura uwzględnia różne aspekty społeczeństwa, takie jak język, historia, technologia i normy, podczas gdy społeczeństwo obejmuje ludzi, którzy dzielą wspólną kulturę. W obrębie kultury ludzie rozumieją siebie i kojarzą się z normami społecznymi.

Oprócz wspólnego życia w różnych kulturach, kultura ma również ważny aspekt w społeczeństwie, w którym żyjesz. Kultura oferuje wartości umożliwiające wspólne życie.

Ważne

Znaczenie kultury dla wspólnego życia:

- Społeczeństwa zapewniają wsparcie w trudnych czasach, a jednostki zyskują poczucie przynależności. Uczestnicy grupy społecznej często pomagają sobie nawzajem, udzielając różnych form wsparcia jednostkom w grupie.
- Członkowie społeczeństwa są zainteresowani osiągnięciem wspólnego celu, który przynosi korzyści całemu społeczeństwu. Na przykład grupa społeczna może współpracować, aby zwalczać takie problemy, jak rasizm, nierówność płci lub ubóstwo.
- Społeczeństwo oferuje jednostkom ramy wspólnej pracy na rzecz poprawy życia ludzi.

Jak myślicie, co może być warunkiem wstępnym uczestnictwa w kulturze? Wkład w kulturę, **edukacja kulturalna** jest ważną częścią. Jak można to wyjaśnić?

Czy myślicie o sobie, że na co dzień angażujecie się w kulturę? Zannotujcie kilka rzeczy, które robicie w wolnym czasie i zastanówcie się, jak można to powiązać z kulturą.

Być może zapisaliście przykład muzykę, filmy, książki, gry komputerowe, sztukę, komiksy itp. Prawdopodobnie macie więc do czynienia z kulturą w swoim życiu codziennym częściej niż myśleliście. Wszystkie te terminy są częścią naszej kultury. Czym jeszcze może być edukacja kulturalna i jak można ją bardziej zintegrować z codziennym życiem? Poniżej znajdziecie kilka pomysłów:

:

Wskazówka

Edukacja kulturalna oznacza także próbowanie nowych rzeczy w aspekcie kulturowym. To może być:

- organizacja festiwalu w ośrodku młodzieżowym
- dołączenie do grupy teatralnej
- dołączenie do kursu językowego
- uczenie się tradycyjnego rzemiosła

Próbowanie nowych rzeczy może pomóc Wam dowiedzieć się, w czym jesteście dobrzy/dobre i jakie nowe rzeczy lubicie. Być może odkryjecie, że lubicie pracować z kamerą filmową lub występować na scenie. Edukacja artystyczna to miejsce, w którym spotykamy innych ludzi, obcujemy ze sztuką i kulturą oraz wdramy własne pomysły w życie. Pomaga rozwijać się i poszerzać horyzonty

Oprócz kulturowych zachowań rodziców młodzi ludzie potrzebują także edukacji kulturalnej, aby zetknąć się z kulturą. Dlaczego edukacja kulturalna jest tak ważna?

Wspieranie różnorodności kulturowej i społecznej

Edukacja kulturalna umożliwia spotkanie osób z różnych środowisk i w różnym wieku oraz zachęca do otwartości na to, co nowe i nieznanne. Sprzyja rozwojowi własnej tożsamości

Kultura i Ty - Jak kultura wpływa na społeczeństwo?

kulturowej i przyczynia się do wzrostu pewności siebie. Procesy edukacji kulturalnej mają ogromny potencjał w zakresie opracowywania strategii włączenia społecznego i różnorodności kulturowej.

Umożliwia uczestnictwo

Koncentrując się na sile każdej jednostki, otwiera każdemu możliwości uczestnictwa w kulturze i edukacji, a tym samym w społeczeństwie.

Uczy umiejętności medialnych i pomaga kształtować cyfrową transformację

Dziś edukacja kulturalna często łączy się także z edukacją medialną. Mając do czynienia z mediami cyfrowymi i tradycyjnymi, jednostki uczą się takich umiejętności, jak język symboliczny i wizualny, umiejętności percepcyjne i ekspresyjne oraz kompetencje językowe. Jest to bardzo ważne dla Naszego rozwoju osobistego i społeczeństwa sieciowego.

Poszerza horyzonty i dostrzega globalne powiązania

Edukacja kulturalna oferuje możliwość krytycznego i twórczego zajęcia się własnym obrazem siebie, dziedzictwem kulturowym oraz sytuacją polityczną i społeczną w Europie i na świecie. Dzięki temu możemy pomóc w kształtowaniu form globalnego współistnienia.

1.5 Kultura – dlaczego znowu?

Jak słyszeliście, kultura jest bardzo ważna dla społeczeństwa. Dlatego ważne jest, aby ludzie uczestniczyli w kulturze. Ale co oznacza uczestnictwo w kulturze? Uczestnictwo w kulturze obejmuje różne sposoby i formy, za pomocą których ludzie uzyskują dostęp do dóbr i doświadczeń kulturowych lub je tworzą. Można je podzielić na aktywne i bierne uczestnictwo w kulturze. Oto dwa przykłady.

Przykład

Piotr interesuje się cyfrowym światem i publikuje wiele klipów na TikToku. Lubi też rysować komiksy i ma do tego konto na Instagramie.

Maria od dziecka uwielbiała chodzić do teatru, jest także fanką muzyki klasycznej, której bardzo dużo słucha.

Jak myślicie, który z tych przykładów reprezentuje aktywne uczestnictwo w kulturze, a który pasywne?

Kiedy mówimy o aktywnym uczestnictwie w kulturze, ludzie bezpośrednio i wyraźnie przyczyniają się do tworzenia doświadczeń kulturowych, na przykład grając na instrumencie muzycznym, grając w zespole, rysując lub pisząc. Bierne uczestnictwo w kulturze polega na tym, że ludzie konsumują treści kulturowe stworzone przez kogoś innego. Może to być słuchanie muzyki, czytanie książki, chodzenie na przedstawienie lub odwiedzanie wystawy. Zatem w powyższym przykładzie Piotr aktywnie uczestniczy w twórczości kulturalnej, podczas gdy Maria biernie ją konsumuje. Uczestnictwo w kulturze niesie ze sobą wiele korzyści:

Włączenie społeczne: Dostęp do możliwości kulturalnych sprzyja włączeniu społecznemu. Faktem jest, że dostęp do możliwości kulturalnych zależy od wielu czynników, takich jak lokalna dostępność instytucji kulturalnych, wykształcenie czy pochodzenie etniczne. Promowanie uczestnictwa w kulturze może być bardzo skuteczne pod względem włączenia społecznego. Uczestnictwo w kulturze przyczynia się do spójności społecznej i jest ważnym czynnikiem integracji w naszych społeczeństwach. Zaangażowanie w sztukę i kulturę zapewnia dostęp do historii, tradycji i wartości kulturowych w Europie i na świecie.

Dobre samopoczucie: Podczas pandemii Covid-19 i związanego z nią dystansu społecznego oczywiste stało się znaczenie sztuki i kultury. Zdziwiające jest, jak wpływa to na dobrostan jednostki.

Przedsiębiorstwo kulturalne: Intensywne zaangażowanie w kulturę sprzyja pomyślnemu otoczeniu społecznemu dla przedsiębiorstwa kulturalnego. Promuje produkcję, która prowadzi do nowych miejsc pracy i innowacji

Stawianie czoła wyzwaniom społecznym: Zaangażowanie kulturalne i rozwój poczucia kultury stale rosną.

Kultura i Ty - Kultura – dlaczego znowu?

Społeczne wsparcie dla kultury: Uczestnictwo w kulturze poprawia sytuację finansową w zakresie zrównoważonego rozwoju w sektorze artystycznym i kulturalnym.

1.6 Podsumowanie

W tym module dogłębnie zanurzyliście się w kulturze z wielu perspektyw. Nauczyliście się, że istnieje wiele definicji tego, czym jest kultura, ale wielu zgadza się, że kultura **obejmuje wszystko, co jest tworzone i kształtowane przez ludzi**.

Aspekty kultury mogą być widoczne, takie jak muzyka czy jedzenie, podczas gdy wiele aspektów jest niewidocznych, jak wartości czy przekonania. Wiecie, że kultura jest **częścią naszego codziennego życia**, wyrażającą się w tradycjach, sztuce czy relacjach rodzinnych. Aby zachować naszą wiedzę i tożsamość, należy chronić dobra kultury.

Główną organizacją zajmującą się kulturą jest **UNESCO**. UNESCO ma różne zadania i cele, a niektóre z nich obejmują ochronę dóbr kultury. Nauczyliście się również, że transmisja kulturowa może przebiegać pionowo, poziomo lub ukośnie, aby zapewnić przekazanie całej zgromadzonej wiedzy z osoby na osobę.

W naszym codziennym życiu uczestnictwo w kulturze i edukacja są bardzo ważne i przynoszą wiele korzyści. Dlatego ważne jest, abyście zastanowili się nad sobą, gdzie i jak praktykujecie kulturę w swoim codziennym życiu i znaleźli sposoby na jej zintensyfikowanie. Na przykład do jakiej instytucji kulturalnej z Waszej okolicy moglibyście dołączyć? Poszerzy to Wasze horyzonty i przyniesie inne korzyści, takie jak uczestnictwo w życiu społecznym czy rozwój umiejętności twórczych.

1.7 Bibliografia

- Bundesministerium für Kunst, Kultur, öffentlichen Dienst und Sport (2023): Europäische Kulturhauptstädte. <https://www.bmkoes.gv.at/Kunst-und-Kultur/europa-und-internationales/initiativen-in-der-eu/europaeische-kulturhauptstaedte.html>
- Demokratiewebstatt (n.d.): Was versteht man unter Kultur? <https://www.demokratiewebstatt.at/thema/thema-kunst-und-kultur/was-versteht-man-unter-kultur>
- Der Spökenkieker (2023): EU – Einfach erklärt: Kulturhauptstädte Europas. <https://derspoekenkieker.de/eu-einfach-erklaert-kulturhauptstaedte-europas/>
- Die Bundesregierung Deutschland (2021): Kulturelle Teilhabe. <https://www.bundesregierung.de/breg-de/bundesregierung/bundeskanzleramt/staatsministerin-fuer-kultur-und-medien/kultur/kulturelle-teilhabe>
- Drew, Chris (2023): 21 Best Examples Of Culture. <https://helpfulprofessor.com/examples-of-culture/>
- Drew, Chris (2023): Cultural Transmission: Definition, Types and Examples. <https://helpfulprofessor.com/cultural-transmission-definition-types-examples/>
- European Commission (2020): Zusammenhalt und Wohlbefinden. <https://culture.ec.europa.eu/de/policies/selected-themes/cohesion-and-well-being>
- Facing History (2020): The Individual and Society. <https://www.facinghistory.org/resource-library/individual-and-society>
- Infopoint Europa (2022): Die EU als Staatenverbund. <https://infopoint-europa.de/de/europa-im-ueberblick/mitgliedstaaten>
- McKelvie, Callum, Pappas, Stephanie (2022): Culture encompasses religion, food, what we wear, how we wear it, our language, marriage, music and is different all over the world. <https://www.livescience.com/21478-what-is-culture-definition-of-culture.html>
- OECD (2022): Cultural participation as a driver of social and economic impact. <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/44b3088a-en/index.html?itemId=/content/component/44b3088a-en>
- Schank, Tiffany, Muscato, Christopher, Chapel, Lesley (2021): What is Culture? How Cultures Are Different. <https://study.com/learn/lesson/what-does-culture-mean-examples.html>
- Steffes, Terri (2022): Six ways to use culture in everyday life. <https://www.terristeffes.com/2022/08/six-ways-to-use-culture-in-everyday-life.html>

Kultura i Ty - Bibliografia

Study in Spain (2021): Spanish Culture, Customs, and Values. <https://www.studying-in-spain.com/living-in-spain/spanish-culture-customs-and-values/>

StudySmarter (n.d.): Concept of Culture. <https://www.studysmarter.co.uk/explanations/social-studies/cultural-identity/concept-of-culture/>

Toyka-Seid, Christiana, Schneider, Gerd (2023): Kultur. <https://www.hanisauland.de/wissen/lexikon/grosses-lexikon/k/kultur.html>

Twose Rebecca (2021): The importance of cultural diversity. <https://www.languageinsight.com/blog/2021/importance-cultural-diversity/>

Visit us on

www.cultureisyou.com

/cultureisyou/

profile.php?id=100086739879308

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or OeAD-GmbH. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.